

bedst tjent med, men den vilde være den meest byrdefulde for Landet, men af den Grund, for at have disse Heste disponible til at anvendes paa anden Maade, kan Militæret ikke samtykke i, at Hestene tages til forlods at besætte de nye Districtshestes Nummere, hvorimod de nok ville kunne anvendes til at supplere det Antal, som maatte mangle i de nuværende Districtsheste, som jo er paatænkt at skulle overgaae fra de hidtilværende Ødere.

Hjerrild: Der har udspondet sig en temmelig lang Ende af dette Affnit af Lovforslaget, som nu er for, men jeg kan dog ikke lade være at knytte en lille Lamp til (Ratter). Lovforslaget har til Hensigt at oversføre Byrden af Udredelsen af Districtshestene paa Andre end dem, som hidtil have baaret den. Denne Overførelse er vistnok i sin Orden; den er betinget af, at Hartkornsbyrden i Almindelighed er ligeliggjort, og uagtet Hesteudredningen egentlig ikke har været nogen bestemt Hartkornsbyrde, saa har den dog hvilet paa Jordbrugere. Det samme Princip gaaer ogsaa igjennem det Lovforslag, som nu foreligger: man vil at de enkelte Jordbrugere, som hidtil have udredet Nationalheste, skulde ikke ene udrede dem fremdeles, men alle de øvrige Jordbrugere skulle tage Deel med dem deri. Nu komme vi dernæst til at omhandle, hvorledes der skal forholdes med den første Anskaffelse af de Heste, som saaledes skulle udredes paa anden Maade, om de nemlig skulle anskaffes af de Districter, som her efter skulle udrede dem, eller om Anskaffelsen deraf er en Statsag. Ifølge Forordningen af 1774 kom Staten Urederne til Hjælp ved Anskaffelsen af Heste dermed, at den udbetalte, igjennem en Række af Aar, 36 Rbd. til Enhver til Hjælp til Hest, en Sum, som efter Datidens Priser var saa noget nær tilstrækkelig. Det forekommer mig, at der egentlig ikke nu er nogen særdeles paatrængende Anledning til at fravige det Princip, som man da fulgte, saa meget mere, som man ved at fravige det, vilde paaføre de Hartkornsbrugere, som nu komme til at udrede Heste, en meget stor Skat, og de ere vist saaledes situerede for Diebliffet, at enhver Skatteforøgelse vilde være dem uvelkommen. Holde vi os altsaa

til det Princip, at det er Statens Sag at levere Hestene over til dem, som nu skulle holde dem, og tage dem fra dem, som hidtil have havt dem, saa skal man see efter, hvor disse Heste skulle komme fra; nu er det i Almindelighed sikkert, at de Heste man engang har, dem har man ikke nødvendig at købe (Hør!). Nu har Staten Heste, og den har det i sin Magt at skaffe sig flere. Det er vist, at man har forbeholdt sig, at Nationalhestene som den nu har, dem kan Staten forlange sig udleveret mod Taxation med Fradrag af de 36 Rbd., som den for mange Aar siden har betalt. Naar vi nu komme til første Januar 1851, og Anordningen som den nu foreligger skal til at træde i Kraft, saa seer man efter, hvor mange Heste man har, og af disse uddeler man omkring i Districterne og lader Enhver faae sin. Forsaa vidt de Heste, Armeen selv eier, som ikke ere Nationalheste, ikke allesammen skulde være tjenlige til fremtidigt Brug for Armeen, saa vilde de rimeligvis blive solgte, og hvis der ikke skulde have 1728 brugbare Heste, saa maatte man dog for de Penge, der komme ind for dem, der blive solgte, kunne købe andre Heste igjen, og saaledes vilde man, deels af de Heste, Armeen selv eier, og deels af dem, som kunne købes for de Penge, der komme ind af Armeens Udsætterheste, nok faae 1728 ud, som kunne være tjenlige til Brug til Armeen. Det er det samme Princip, som jeg nu her har omtalt og som jeg har holdt for at være det rigtige, der gaaer igjennem det Uendingsforslag, som den ærede Rigsdagsmand for Veile Amt har stillet. Men der er ved dette Uendingsforslag Noget, som kunde ønskes anderledes udtrykt; det er nemlig i Slutningen, thi dersom det bliver staaende nøiagtigt saaledes som det er, saa vil der komme Ulighed mellem Districterne; nogle Districter ville komme til at faae Heste uden Betaling og andre ville komme til at give Penge for dem, og det bliver ikke saa lige en Sag at faae det jævnet. Naar derimod Regjeringen overtager de Nationalheste, som have, forsaavidt de behøves, og saa udlevere igjen af alle de Heste, som saaledes have, saa ere vi ude af det Bryderie, og det kunde jo dog vel nok lade sig gjøre inden 3die Behandling, at